

**Tasiilami inunnik isumaginninnikkut pissutsit pitsanngorsarneqarnissaat  
qularnaarumallugu 2018-mut aningaasanut inatsisissamut atatillugu 2018-mi ukiunilu  
missingersersuusiorfiusuni ukiumut 5 millioner koruuninik  
immikkoortitsisoqartarnissaa pillugu Naalakkersuisut peqquneqarnissaannik  
Inatsisartut aalajangiiffigisassaattut siunnersuut. Suliniut ingerlanneqassaaq  
Kommuneqarfik Sermersooq qanimut ataqatigiissaareqatigalugu**

*(Inatsisartunut ilaasortanit Randi Vestergaard Evaldsenimit aamma Justus Hansenimit,  
Demokraatit, saqqummiunneqartoq)*

**pillugu**

**Ilaqutariinnermut Peqqissutsimullu Ataatsimiititaliap**

**siunnersuutip aappassaaneerneqarneranut**

**ISUMALIUTISSIISSUTAA**

Ataatsimiititaliap suliarinninnermini kingullermik ilaasortarai:

Inatsisartunut ilaasortaq Martha Lund Olsen, Siumut, siulittaasoq  
Inatsisartunut ilaasortaq Mala Høy Kuko, Atassut, siulittaasup tullia  
Inatsisartunut ilaasortaq Jess Svane, Siumut  
Inatsisartunut ilaasortaq Laura Tàunâjik, Siumut  
Inatsisartunut ilaasortaq Debora Kleist, Inuit Ataqtigiit  
Inatsisartunut ilaasortaq Mimi Karlsen, Inuit Ataqtigiit  
Inatsisartunut ilaasortaq Kelly Berthelsen, Inuit Ataqtigiit

UPA 2017-ip nalaanni ulloq 4. maj 2017-imi siullermeerinninnerup kingorna  
ataatsimiititaliap siunnersuut misissorpaa.

**Siunnersuutip imarisaa siunertaalu**

Tasiilami isumaginninnikkut annertuumik ajornartorsiuteqartoq siunnersuuteqartut  
tikkuarpaat. Meeqqanik sumiginnaaneq, timikkut persuttaanerit, angerlarsimaffimmi  
eqqissiviilliornerit, imminut toquttarneq, pinngitsaaliilluni atoqateqarnerit, atornerluinermik  
ajornartorsiuteqarneq, ilinniagakissuseq suliffissaaleqinerlu annertuumik atugaapput.

Suliniutit suut Naalakkersuisut namminneq imaluunniit Kommuneqarfik Sermersooq  
peqatigalugu ingerlanneraat pilersaarutigineraalluunniit Naalakkersuisunut § 37 naapertorlugu

apeqquteqarnermikkut siunnersuuteqartut paasisimavaat. Suliniutit taakku pitsaasuullutillu nersortariaasut siunnersuuteqartut nassuerutigaat, naliliillutilli isumaginninnikkut ajornartorsiutit annertussusiannut sivisussusiannullu sanilliullugu suliniutit naammanngitsut.

Taamaattumillu 2018-imi aningaasanut inatsimmi tamatumalu kingorna ukiuni tulliuuttuni pingasuni tamani ukiumut 5 millioner koruunit immikkoortinneqarnissaat siunnersuuteqartut kissaatigaat, taamaaliornikkut Tasiilami isumaginninnikkut ajornartorsiutit akiorneqarnissaannut immikkut suliniuteqarnissamut Naalackersuisut Kommuneqarfik Sermersooq peqatigalugu aningaasassaqaqqullugit.

### **Siunnersuutip Inatsisartunit siullermeerneqarnera**

Illoqarfimmi ajornartorsiutit annertoorujussuusut aammalu ajornaatumik imaaliallaannarlu aaqinneqarsinnaanngitsut Inatsisartut ataatsimiittarfianni siullermeerinninnermi isumaqatigiissutigineqarpoq.

Tasiilami isumaginninnikkut ajornartorsiutit annertoorujussuunerannik siunnersuuteqartut oqarnerat Naalackersuisunit isumaqatigineqarpoq oqaatigaallu Tasiilami isumaginninnikkut suliniutit arlallit aallartinneqareersut, soorluttaaq Tasiilami ajornartorsiutit aammalu ajornartorsiutit iliuuseqarfiginiarlugit suliniutit ingerlanneqartut pilersaarutigineqartulluunniit pillugit Isumaginninnermut, Ilaqutariinnermut, Naligiissitaanermut Inatsisinillu Atuutsitsinnermut Naalackersuisoqarfimmit Kommuneqarfik Sermersooq qanimut ingerlaavartumillu oqaloqatigineqartartoq.

Tamatuma peqatigisaanik erseqqissarneqarpoq isumaginninnermut tunngasut aammalu suliffeqarnermut ilinniartitaanermullu tunngasut imminut ataqatigiittut, tamatumani suliassaqrarfiit arlaanni ineriartorneq suliassaqrarfimmut allamut sunniuteqartarluni.

Taamaattumillu isumaginninnermut tunngasut pillugit siunnersuummut tunngatillugu Naalackersuisut isumaqarput suliniutit aallarnisarneqareersut malinnaavigineqaqqaarnissaat aammalu suliniutit sorliit pitsaasumik sunniuteqarnersut misissorneqaqqaarnissaa qitiulluinnartoq. Taamaaliornikkut isumaginninnermut tunngasuni suliniutit sorliit siunissami pingaartillugit ingerlanneqarnissaat kiisalu suliniutit allat nutaallu pioreersunut taarsiullugit aallunneqarnissaat pillugu tunngavissiortoqassalluni.

Taamaattumillu siunnersuut itigartinneqassasoq Naalackersuisut inassutigaat, tamatumali peqatigisaanik akissuteqaamminni ima allannguutissatut siunnersuuteqarlutik:

*”Naalackersuisut peqquneqassasut Inatsisartut 2018-imi Ukiakkut ataatsimiinneranni Tasiilami isumaginninnikkut suliniutit pillugit nassuiaammik saqqummiusseqqullugit. Nassuiaammi qulaajarneqassapput suliniutinit maannakkut ingerlanneqartut pitsaasumik pissusissamisoortumillu sunniuteqarsimanersut, kiisalu qulaajassallugu siunissami Tasiilami inunnik isumaginninnerup tungaatigut suliniutit suut sulissutigineqaqqissanersut”*

Suliniutit sorliit sunniuteqarnerpaanersut qulaajarneqaqqullugu suliniutit ingerlanneqareersut nalilersorneqarnissaat pingaaruteqartoq partiit Siumup, Inuit Ataqtigiit aamma Partii Naleqqap Naalakkersuisut isumaqatigaat. Akerlianik pissutsit imaannaannginnerat aammalu isumaginninnermut tunngasuni ajornartorsiutit ukiuni arlaqartuni ilisimaneqareernerat pissutigalugit annertusisamik iliuseqarnissami nalileeqqaarnissaq utaqqineqarsinnaanngitsaq, taamaattumillu 2018 aallarnerfigalugu immikkut ittumik suliniutit aallartinneqartariaqartut Demokraatit Atassullu isumaqarput.

Tamanna tunngavigalugu siunnersuut Ilaqutariinnermut Peqqissutsimullu Ataatsimiititaliamut erseqqinnerusumik suliarineqartussanngorlugu innersuunneqarpoq.

### **Ataatsimiititaliap siunnersuummik suliarinninnera**

Aallarniutigalugu ataatsimiititaliamit erseqqissaatigineqassaaq ataatsimiititaliap paasinninnera malillugu Tasiilamik oqarnermi pineqarmata Tasiilaq **aamma** nunaqarfiit, tassalu Tasiilap illoqarfia kisiat pinnagu aamma pineqartut Kuummiut, Kulusuk, Sermiligaaq, Tiniteqilaaq Isortorlu.

Meeqqat Illersuisuata Tasiilaq Kuummiullu 2016-imi junimi tikeraarpai. Angalanermit nalunaarusiamut allaqqaasiummi tikeraarnej pillugu Meeqqat Illersuisuat allappoq meeqqat inuusuttullu amerlasuut pisariaqartumik isumassorneqartaratillu illersorneqarnej ajortut aammalu meeqqat arlallit inuuneranni persuttaanerup, atornerluinerup sumiginnaanerullu nalinginnaalerneranik kinguneqartumik ilaqutariinni arlalinni ileqqussat allanngoriartulersimasut.

Tamatuma peqatigisaanik Meeqqat Illersuisuata erseqqissaatigaa Tasiilami nukittuumik kultureqartoqartoq, tamatumani imminut ikioqatigiinneq ileqqorineqarluni aammalu ilaqutariit akornanni, atuarfinni inuiaqatigiinnilu inoqartoq maligassiuisunik nukissalinnillu.

Tasiilami ajornartorsiutit annertullutillu imaannaanngitsut ataatsimiititaliaq isumaqarpoq, minnerunngitsumik isumaginninnikkut ajornartorsiutit ukiuni arlalinni ilisimaneqareersimanerat aammalu ilinniartitaanermut, suliffeqarnermut, peqqissutsimut ineqarnermullu atatillugit isigineqarnissaat eqqarsaatigalugu. Suliassaqarfiit taaneqartut imminnut sunniivigeqatigiittarput, tamatumalu kingunerisaanik imaaliillaanaq aaqiivigineqarsinnaanatik. Naalakkersuisut akissuteqaataanni allassimasutut Naalakkersuisut tamatuminna eqqumaffiginnippot, tamannalu ataatsimiititaliamit pitsaasutut isigineqarpoq tapersorneqaannarsinnaallunilu.

Tamatuttaaq pissusilersuutit pitsaanngitsut inuuniarnikkullu kingornuttakkat pitsaanngitsut unitsinniarnissaanni angajoqqaat akissusaassuseqarlutik maligassiuisussatut qitiusumik inissisimanerat erseqqissassallugu pingaaruteqartoq ataatsimiititaliaq isumaqarpoq.

Angajoqqaat akisussaaffimminnik ilisimaarinninnissaat meeqqanut inuusuttunullu tunngatillugu aalajangiisuvoq. Pitsaanngitsumik ingerlanerup unitsinneqarnissaanut pitsaasumik, pisussaaffiliisumik akisussaassuseqartumillu perorsaaneq kiisalu takorluugaqarluni pitsaasumik isummertarneq aalajangiisuupput aammalu kikkuugaluartulluunniit ulluinnarni inuunertik, pissusilersornertik isummersuutitillu aqutugalugit tamatumunnga peqataaqataasinnaapput. Inersimasut inuiaqatigiillu meeqqanit inuusuttunillu tarrarsorfigineqartarput, taamaattumillu iluatsittumik ingerlalernissamut allannguinnissamullu aqutissaq tassaavoq inersimasut pissusilersortarnerminnik allannguinerat, taamaaliornikkut kinguaariit inuusuttut tamatuminnga ilinniutiginnissinnaaqullugit.

Naak Tasiilami isumaginninnikkut ajornartorsiutit annertugaluqisut, taakku kommunini tamani assigiinngisitaartumik siaruarsimapput. Isumaginninnikkut suliassaqarfiup nakkutilliarnerpassui aammalu meeqqat inuusuttullu sumiginnarneqarnerannik ingerlanerlunnerannillu nalunaarusiarpassuit amerlasuunik aqqinniagassaartoq ersersippaat. Tasiilami meeqqanik sumiginnaaneq immikkut ajornartorsiutaasoq siunnersuuteqartunit tikkuarneqarpoq, tamatumalu saniatigut taaneqarput timikkut tarnikkullu persuttaanerit assigiinngitsut, atonerluinermik ajornartorsiuteqarneq, imminut toquttarneq aammalu kannguttaatsuliornerit assigiinngitsut assersuutigalugu pinngitsaaliilluni atoqateqartarnerit. Tamatuma saniatigut aalajangiiffigisassatut siunnersuummi saqqummiunneqartoq malillugu nunap immikkoortuata ilisarnaatigaa ilinniagaqaqqortussutsip appasinnera suliffissaaleqinerullu qaffasinnera.

Suliniutit ataatsimut isiginnittut nunarput tamakkerlugu isumaginninnikkut ajornartorsiutinut sammisut suli pisariaqartinneqarput, tamatumalu peqatigisaanik illoqarfinnik, nunaqarfinnik nunalluunniit immikkoortuinik sumiginnaannginnissaq qulakkiigassaraarput. Nunatsinni isumaginninnikkut oqimaaqatigiissitsineq ataatsimut isiginnittoq qulakkiissavarput, taamaaliornikkut nunatta ataqatigiinnera aalajangiusimasinnaaqullugu. Taama oqarnermi ilisimaneqarlunilu paasisimaneqarpoq suliffissaqartitsiniarnikkut, suliffeqarnikkut isertitaqarnikkullu pissutsit, taamaalillunilu aamma najukkani unammilligassat, nunatsinni piffinni assigiinnginnerat.

Inuttut inuiaqatigiittullu tunngaviusumik pingaartitatta unammillerneqarlutillu mangiarneqarnerat isumaginninnikkut anguniagaqarnerup tungaanit isiginnaaginnarusunngilagut. Inuit inooqatigiinneranni tunngaviusumik malitassat nunarput tamakkerlugu oqaluserisariaqarpagut. Ataatsimut naleqartitatta ileqquttalu aammalu takku sutigut tamatigut eqquutsinneqarnissaat qanoq qulakkiissaneripput oqaluserisariaqarparput. Assersuutigalugu pingaartitatta ileqqullu allanngoriartorfiusutut taakkartorneqartut aammalu matuminnga siunnersuuteqarnermut tunngaviusut isiginngitsuusaarutsigit ileqqussatut

naleqartitagut ataatsimullu naleqartitagut inuttut kulturikkullu uatsinnut ataqatigiissitsisut annaaratarsinnaavagut.

Ileqqut, malitassat ataatsimullu naleqartitat, nunatsinni tamarmi inuttut isumaginninnikkullu ataqatigiinnitsinnik aalajangiussisimanissatsinnik qulakkeerinnittut oqaloqatigiinnikkut paasisitsiniaanikkullu ataavartumik sammineqarnissaat ataatsimiititaliamit kaammattuutigineqarpoq.

### **Siunnersuutip aningaasaqarnikkut kingunerisassai**

Aalajangiiffigisassat siunnersuutip piviusunnigortinneqarnerani aningaasaqarnikkut allaffissornikkullu kingunerisassai siunnersuummut tunngavilersuummi allaaserineqassasut Inatsisartut Suleriaasianni § 33, imm. 1-imi allassimavoq.

Tamanna naapertorlugu siunnersuutip piviusunnigortinneqarnerani aningaasatigut kingunerisassat ukiumut 5 millioner koruuniusut, tassalu 2018-imit 2021-mut katillugit 20 mio. koruuniusut siunnersuummi nalunaarneqartoq ataatsimiititaliamit maluginiarneqarpoq.

Aningaasaliissutit aqunnissaannut ukiuni suliniarfiusuni tamani allaffissornermi sulisup ataatsip ukiup affaa ataallugu allaffissorneq suliarisassavaa. Suliniutit immikkoortitanit aningaasalersorneqartut aamma allaffissornermi nukinnik atuiffiussapput, tamatumali annertussusissaa tagginneqarsinnaanngikkallarpoq.

Siunnersuutip aningaasaqarnikkut allaffissornikkullu kingunerisassaasut siunnersuuteqartut naatsorsuutigisaannut ataatsimiititaliaq annertunerusumik oqaaseqaatissaqanngilaq.

Naalakkersuisut allannguutissat siunnersuutaannut atatillugu ataatsimiititaliamit ilimagineqarpoq aningaasatigut kingunerisassat killeqartut, tassa suliniutit aallartinneqarsimasut sunniutaasa misissorneqarnissaat aaqqissuussaannikkut pisussaaffioreermat. Naalakkersuisut namminneerlutik allannguutissat siunnersuummik saqqummiussisuummata ilimagineqartariaqarpoq allannguutissat siunnersuutip aningaasatigut kingunerisassai Naalakkersuisunit ilanngullugit isiginiarneqarsimassasut.

### **Ataatsimiititaliap inassuteqaatai**

Ilaqutariinnermut Peqqissutsimullu Ataatsimiititaliami **amerlanerussuteqartut Siumup Inuit Ataqtigiillu** ilaasortaatat siunnersuut pillugu ima oqaaseqaateqarumapput:

Ajornartorsiutit siunnersuuteqartunit saqqummiunneqartut Siumumit Inuit Ataqtigiinnillu akuersaarnartinneqarput, taakkuli imarisassaasut sukumiisumik ilisimasaqarfiginagit nutaamik aningaasanik aalajangersaanissamat suliniuteqarnissaminngarnit suliniutit aallartinneqareersut nalilersorneqarnissaat amerlanerussuteqartut kissaatigaat, taamaaliornikkut sapinngisamik

pitsaanerusumik siumut isigisumik paasissutissiinermik tunngaveqartumik ilassutitut iliuseqarsinnaaneq suliniuteqarsinnaanerlu eqqarsaatigineqarsinnaaniassammat.

**Tamanna tunngavigalugu Ilaqutariinnermut Peqqissutsimullu Ataatsimiititaliami amerlanerussuteqartut Siumup Inuit Ataqtigillu ilaasortaataaasa siunnersuutaqqaartoq itigartinneqassasoq aammalu Naalakkersuisut allannguutissatut siunnersuutaat akuerineqassasoq inassutigaa.**

Ilaqutarinnermut Peqqissutsimullu Ataatsimiititaliamit **ikinnerussuteqartoq** Atassummeersoq siunnersuut pillugu ima oqaaseqaateqarumavoq:

Tasiilami ajornartorsiutit ilisimaneqarlutillu ilungersunarmata maannakkorluinnaq naalakkersuinikkut iliuseqartoqassasoq Atassut isumaqarpoq. Nalilersuinerit pitsaasinnaapput ajornerpaassappalli naalakkersuinikkut iliussissanik piumasagaataasunik sanngiillisitsisinnaapput. 2018 aallarnerfigalugu Tasiilami immikkut suliniuteqartoqarnissaa pisariaqarpoq. Immikkut suliniuteqarnissamut utaqqimaartoqaannassappat kinguartitsisoqassappallu ajornartorsiutit kingunerisalu annertusiartuinnarnissaannik kinguneqassaaq.

**Tamanna tunngavigalugu Ilaqutariinnermut Peqqissutsimullu Ataatsimiititaliami ikinnerussuteqartup Atassummeersup siunnersuutaqqaartoq akuerineqassasoq aammalu Naalakkersuisut allannguutissatut siunnersuutaat itigartinneqassasoq inassutigaa.**

Taama naatsumik oqaaseqarluni isumaliutissiisummilu allassimasutut paasinnilluni ataatsimiititaliap siunnersuut aappasaaniigassanngortippaa.

---

Martha Lund Olsen  
Siulittaasoq

---

Mala Høy Kuko  
Siulittaasup tullia

---

Jess Svane

---

Laura Tàunâjik

---

Debora Kleist

---

Mimi Karlsen

---

Kelly Berthelsen